STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 27017
7 augustus 2026

Besluit van de Minister van Asiel en Migratie van 5 augustus 2026, nummer WBN CB 2026/2, houdende wijziging van de Circulaire voor optie- en naturalisatieverzoeken in het buitenland

De Minister van Asiel en Migratie,

Gelet op de Rijkswet op het Nederlanderschap, het Besluit verkrijging en verlies Nederlanderschap, de Regeling verkrijging en verlies Nederlanderschap;

Besluit:

ARTIKEL I

De Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland wordt als volgt gewijzigd:

A

Hoofdstuk 1 is gewijzigd en komt te luiden:

1. Voorwoord

Algemeen

Deze aanvulling op de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap 2003 is bestemd voor medewerkers van de diplomatieke en consulaire posten, medewerkers van de Regionale Service Organisaties (RSO's) in het buitenland en voor IND-medewerkers. Dit onderdeel dient als handreiking voor de behandeling van optieverklaringen en verzoeken om naturalisatie in het buitenland.
Enige nadruk wordt hier gelegd op het woord 'handreiking'. Omdat de optie- en naturalisatieprocedure in het buitenland overeenkomt met de wijze waarop dat in Nederland gebeurt, is hier geen sprake van een zelfstandig onderdeel van de Handleiding voor Nederland.
In de toelichting bij de artikelen die in dit onderdeel worden behandeld, wordt daarom in de eerste plaats verwezen naar de Handleiding voor Nederland. Voor artikelen die niet in dit onderdeel zijn opgenomen – maar waarop wel een beroep in het buitenland kan worden gedaan – wordt verwezen naar de toelichting in de Handleiding voor Nederland.
De procedurebeschrijvingen voor optie en naturalisatie onder artikel 6, derde lid respectievelijk artikel 7 RWN zijn hieronder in hun geheel opgenomen en afgestemd op de situatie in het buitenland. Deze gedeelten kunnen dan ook onafhankelijk gelezen worden van de toelichting in de Handleiding voor Nederland. Toch wordt de gebruiker ook hier gewezen op het belang van de procedures in Nederland, dat immers als uitgangspunt voor de procedures in het buitenland gelden.

Optieverklaringen in het buitenland

Opties in het buitenland zijn alleen mogelijk in de gevallen genoemd in artikel 6, eerste lid, onder c, d, i t/m p, artikel 28 RWN, artikel II van de van de Rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270 – Besluit DNA-onderzoek vaderschap) en artikel 7, tweede lid, Toescheidingsovereenkomst Suriname (TOS). Voor deze gevallen geldt immers niet het vereiste van toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk. Het betreft bijvoorbeeld minderjarige vreemdelingen die onder (ingesteld) gezamenlijk gezag van een Nederlander en een niet-Nederlander staan of minderjarige vreemdelingen die erkend zijn door een Nederlandse man.
Sinds 1 maart 2009 zijn artikel 4 en artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de Rijkswet gewijzigd. Het sinds 1 maart 2009 geldende artikel 4, tweede, derde en vierde lid RWN (Stb. 270) betreft alleen erkenningen en wettigingen die op of ná 1 maart 2009 gerealiseerd zijn. Voor kinderen die nog vreemdeling zijn en op of na 1 april 2003, maar vóór 1 maart 2009 zijn erkend of gewettigd, zijn overgangsbepalingen opgesteld die deze kinderen met een optierecht zoveel mogelijk dezelfde rechten geeft als de regelgeving. Deze overgangsbepalingen zijn opgenomen in artikel II van de Rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270)
De bovengenoemde artikelen worden niet toegelicht in dit deel van de Handleiding. De toelichting die in de Handleiding voor Nederland bij bovengenoemde artikelen is opgenomen, volstaat.

Inburgeringsexamen vanuit het buitenland

Het aantal personen dat in het buitenland een inburgeringsexamen wil afleggen, is relatief gering. Het betreft oud-Nederlanders en oud-Nederlandse onderdanen, personen die gehuwd zijn met – of een geregistreerd partnerschap hebben met – een Nederlander en met deze Nederlander samenwonen, en personen die tijdens meerderjarigheid in het Koninkrijk zijn geadopteerd door een Nederlander. Voor deze personen gelden niet de vereisten van toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk. Het gaat in deze gevallen om toepassing van artikel 8, tweede lid en artikel 11, zesde lid RWN. Ook bij een beroep op artikel 10 RWN kan worden afgezien van de vereisten van toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk.
Artikel 8, tweede lid, RWN – de verzoeker voor wie de vereisten van vijf jaar toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk voorafgaande aan het verzoek niet gelden – wordt in dit onderdeel op enkele punten kort toegelicht. Bij deze categorie verzoekers wordt ambtshalve bekeken of zij in aanmerking zouden komen voor verblijf van niet-tijdelijke aard binnen het Koninkrijk. Ook wordt een korte toelichting gegeven op de wijze waarop samenwoning met een Nederlander in het buitenland kan worden aangetoond.
Artikel 8, eerste lid, onder d RWN – het inburgeringvereiste – ten slotte geldt ook voor bovengenoemde categorie verzoekers. Omdat met name de wijze waarop het inburgeringsexamen op de diplomatieke of consulaire post wordt afgenomen, verschilt met de wijze waarop dit in Nederland gebeurt, is dit onderdeel van de procedure uitgebreider beschreven.
Voor de behandeling van optieverklaringen en verzoeken om naturalisatie in het buitenland is het van belang dat de buitenlandse documenten of akten die overgelegd worden gelegaliseerd zijn en zonodig inhoudelijk geverifieerd volgens de thans geldende legalisatiecirculaire van de Minister van Asiel en Migratie.

B

Paragraaf 2/2.3.2.6 (Toelichting bij artikel 6, derde lid, RWN) is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 2.3.2.6: bewijsnood

Van de voorwaarde van het overleggen van uit het buitenland afkomstige gelegaliseerde/van apostille voorziene documenten kan worden vrijgesteld de persoon die wegens bewijsnood niet in staat is dergelijke documenten over te leggen. Indien geen sprake is van bewijsnood, wordt geen vrijstelling verleend.
Bewijsnood zal zich met name voordoen in het geval dat registers van de burgerlijke stand in het land waar de documenten vandaan moeten komen niet bestaan dan wel onvolledig zijn, alsmede wanneer in het land in kwestie geen stukken kunnen worden verkregen vanwege de op dat moment bestaande politieke situatie.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Oproep buitenlandse dienstplicht als bewijs van actueel bezit vreemde nationaliteit

Het komt voor dat naturalisatieverzoekers stellen niet van de eigen autoriteiten een geldig paspoort te krijgen omdat zij in het herkomstland de militaire dienstplicht (nog) moeten vervullen. Omdat een betrokkene in verzuim is met het tijdig vervullen van de dienstplicht geven de desbetreffende autoriteiten geen (nieuw) paspoort meer af, ondanks het feit dat betrokkene (nog) wel de nationaliteit van dat land heeft. Dat een vreemdeling door zijn autoriteiten wordt opgeroepen om dienstplicht te vervullen, is een aanwijzing dat hij in het bezit is van de door hem gestelde vreemde nationaliteit. De eis om een geldig buitenlands paspoort te overleggen, vervalt daarom als betrokkene een schriftelijke oproep, die op de dag van het indienen van het naturalisatieverzoek niet ouder is dan een jaar, voor de militaire dienstplicht overlegt.

C

Paragraaf 3/2.1 (Toelichting bij artikel 7, eerste lid, RWN) is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 2.1: toelichting algemeen

Hieronder wordt de procedure beschreven voor de behandeling van verzoeken om naturalisatie. Voor wat betreft de voorwaarden voor verlening van het Nederlanderschap, zie de toelichting bij artikelen 8, 9, eerste lid en 11 RWN.
Dit artikel is een inleidende bepaling waaruit blijkt dat naturalisatie – de RWN spreekt van 'verlenen van het Nederlanderschap' – tot stand komt bij koninklijk besluit en alleen als iemand daar zelf om vraagt. Dit koninklijk besluit is een zogenoemd 'klein KB', waarvoor geen overleg in de ministerraad is vereist, waarvoor het advies van de Raad van State achterwege kan blijven en waarvoor geen plaatsing in het Staatsblad nodig is. Artikel 7, tweede lid, RWN verleent een adviserende functie aan de Minister van Justitie respectievelijk Aruba, Curaçao of Sint Maarten maar de uiteindelijke voordracht vindt plaats door de Minister van Asiel en Migratie in het Europees deel van het Koninkrijk op grond van artikel 7, eerste lid, RWN. De minister is bevoegd om een verzoek om naturalisatie aan te houden of af te wijzen (zie artikel 9, vijfde lid, RWN)

D

Paragraaf 3/2.3.5.6 (Toelichting bij artikel 7, eerste lid, RWN) is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 2.3.5.6: bewijsnood

Van de voorwaarde van het overleggen van uit het buitenland afkomstige gelegaliseerde/van apostille voorziene documenten kan worden vrijgesteld de persoon die wegens bewijsnood niet in staat is dergelijke documenten over te leggen. Indien geen sprake is van bewijsnood, wordt geen vrijstelling verleend.
Bewijsnood zal zich met name voordoen in het geval dat registers van de burgerlijke stand in het land waar de documenten vandaan moeten komen niet bestaan dan wel onvolledig zijn, alsmede wanneer in het land in kwestie geen stukken kunnen worden verkregen vanwege de op dat moment bestaande politieke situatie.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Oproep buitenlandse dienstplicht als bewijs van actueel bezit vreemde nationaliteit

Het komt voor dat naturalisatieverzoekers stellen niet van de eigen autoriteiten een geldig paspoort te krijgen omdat zij in het herkomstland de militaire dienstplicht (nog) moeten vervullen. Omdat een betrokkene in verzuim is met het tijdig vervullen van de dienstplicht geven de desbetreffende autoriteiten geen (nieuw) paspoort meer af, ondanks het feit dat betrokkene (nog) wel de nationaliteit van dat land heeft. Dat een vreemdeling door zijn autoriteiten wordt opgeroepen om dienstplicht te vervullen, is een aanwijzing dat hij in het bezit is van de door hem gestelde vreemde nationaliteit. De eis om een geldig buitenlands paspoort te overleggen, vervalt daarom als betrokkene een schriftelijke oproep, die op de dag van het indienen van het naturalisatieverzoek niet ouder is dan een jaar, voor de militaire dienstplicht overlegt.

E

Model 1.26a is gewijzigd en komt te luiden als in bijlage 1.

F

Model 2.21a is gewijzigd en komt te luiden als in bijlage 2.

G

Model 2.22a is gewijzigd en komt te luiden als in bijlage 3.

H

Model 2.23a is gewijzigd en komt te luiden als in bijlage 4.

I

Model 2.25a is gewijzigd en komt te luiden als in bijlage 5.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 november 2026.

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 5 augustus 2026

De Minister van Asiel en Migratie,
namens deze,
R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst

BIJLAGE 1

Model 1.26a HRWN: Buitenbehandelingstelling optieverklaring wegens niet-betaling van optiegelden

Aan:

behandelend ambtenaar : .....

doorkiesnummer : .....

datum : .....

kenmerk : .....

betreft : buitenbehandelingstelling van uw optieverklaring

Geachte heer / mevrouw,

Naar aanleiding van uw optieverklaring tot verkrijging van het Nederlanderschap deel ik u het volgende mede.

* U hebt op ..... (*datum*) een optieverklaring afgelegd. Op die dag bent u in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken het verschuldigde bedrag per kas te betalen. U heeft op die dag schriftelijk verklaard bekend te zijn met de gevolgen van het niet op tijd betalen.

* U hebt op ..... (*datum*) een verzoek om ontheffing van optiegelden gedaan. Op dit verzoek is op..... (*datum*) afwijzend beslist. U bent toen in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken na toezending van de negatieve beslissing alsnog het door u verschuldigde bedrag per kas te betalen. U bent schriftelijk geïnformeerd over de gevolgen van het niet op tijd betalen.

Uit mijn administratie blijkt dat u de verschuldigde optiegelden niet binnen bovengenoemde termijn van zes weken heeft betaald. Op grond van artikel 6 van het Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 j° artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht stel ik uw optieverklaring buiten behandeling. Dit betekent dat uw optieverklaring niet wordt behandeld, omdat u niet heeft betaald.

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht hiertegen bezwaar aantekenen. U moet dit binnen zes weken na verzending van deze brief doen. In het bezwaarschrift moet u uitleggen waarom u het niet eens bent met de beslissing. Vergeet niet het bezwaarschrift te ondertekenen en de datum te vermelden. Het bezwaarschrift moet u sturen aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap, Postbus 4, 9560 AA TER APEL (Nederland). Vermeldt u dan linksboven op uw brief het woord 'bezwaarschrift buitenbehandelingstelling optieverklaring'. U moet ook een kopie van deze brief meesturen.

Hoogachtend,

De Minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

....
(functie en handtekening) (plaats en datum)

.....
(dienststempel)

* doorhalen wat niet van toepassing is

BIJLAGE 2

Model 2.21a HRWN: Verklaring “geïnformeerd negatief advies”

(geslachts)na(a)m(en)	: .....
voorna(a)m(en)	: .....
geboortedatum	: .....
geboorteplaats en geboorteland	: .....
nationaliteit(en)	: .....
adres	: .....
postcode en woonplaats	: .....

Ik verklaar dat:

- de behandelend ambtenaar mij heeft geïnformeerd dat de Minister van Buitenlandse Zaken met betrekking tot het door mij ingediend verzoek om naturalisatie negatief zal adviseren aan de Minister van Asiel en Migratie omdat *(aankruisen wat van toepassing is)*:
  - ❑ ik niet voldoe aan het vereiste van meerderjarigheid
  - ❑ mijn identiteit en/of nationaliteit niet voldoende vaststaat
  - ❑ bedenkingen bestaan tegen mijn verblijf voor onbepaalde tijd binnen het Koninkrijk.
  - ❑ ik niet voldoe voldaan aan de termijn van ..... jaar toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek
  - ❑ ik niet voldoe aan de huwelijkse- en/of samenlevingstermijn van ten minste drie jaar
  - ❑ ik niet voldoe aan de termijn van in totaal tien jaar toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk, waarvan de laatste twee jaar, voorafgaand aan het verzoek, onafgebroken.
  - ❑ ik geen Inburgeringsdiploma heb overgelegd, terwijl niet is gebleken van een vrijstellings- of ontheffingsgrond.
  - ❑ ik vijf jaar direct voorafgaande aan dit verzoek in aanraking ben geweest met politie/justitie en dus op grond van mijn gedrag ernstige vermoedens bestaan dat ik gevaar oplever voor de openbare orde, de goede zeden of de veiligheid van het Koninkrijk (artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, RWN);
  - ❑ ik niet bereid ben is om afstand te doen van mijn oorspronkelijke nationaliteit(en).
  - ❑ overig: .....
- ik weet dat ik de betaalde naturalisatiegelden niet terugkrijg bij afwijzing van het verzoek om naturalisatie.
- ik weet dat ik de betaalde naturalisatiegelden niet terugkrijg als ik het verzoek intrek.

....
(handtekening verzoeker) (plaats en datum)

.....
(dienststempel)

BIJLAGE 3

Model 2.22a HRWN: Adviesblad naturalisatie

contactpersoon: .....
telefoon: .....
e-mail: .....

Betreft:
□ man, naam: .....
□ vrouw, naam: .....
□ ..... *(aantal)* mee te naturaliseren minderjarige kinderen:
waarvan ..... 12 jaar of ouder
waarvan .....16 jaar of ouder

---

1. Verzoek om naturalisatie

□ Model 2.1a (meerderjarig), verzoek op grond van :
- □ artikel 8 lid 2 RWN, gehuwd met Nederlander
- □ artikel 8 lid 2 RWN, oud-Nederlander
- □ artikel 8 lid 2 RWN, als meerderjarige geadopteerd
- □ artikel 10 RWN (toelichting geven bij punt 15)

□ Model 2.1a (minderjarig), verzoek op grond van artikel 11 lid 6 RWN, medeverlening

---

2. Verificatie persoonsgegevens (artikel 7 RWN)

- Bewijs van identiteit **(één aanvinken)**
  - □ Gewaarmerkt kopie van de originele (buitenlandse) geboorteakte (gelegaliseerd of met apostille (+ vertaling en, indien gelegaliseerd, vragenlijst)), of
  - □ Uittreksel geboorteregister (indien geboren in het Koninkrijk)
  - □ Gewaarmerkt kopie van gelegaliseerde notariële akte, **stukken meesturen**
  - □ Ander document, namelijk ..... (toelichting geven bij punt 15)
  - □ Beroep op bewijsnood overleggen geboorteakte, (toelichting geven bij punt 15), **bewijsstukken meesturen**
  - □ Niet van toepassing, (toelichting geven bij punt 15)
  - □ Niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

- Bewijs van nationaliteit **(één aanvinken)**
  - □ Paspoort, **kopieën identiteitspagina, pagina geldigheid en de pagina's met in- en uitreisstempels meesturen**
  - □ Beroep op bewijsnood overleggen geldig paspoort, (toelichting geven bij punt 15), **bewijsstukken meesturen**
  - □ Niet van toepassing, (toelichting geven bij punt 15)
  - □ Niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

---

3. Meerderjarigheid hoofdverzoeker (artikel 8 lid 1 onder a RWN)

□ akkoord
□ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

---

4. Fictieve toets verblijfsrecht van niet tijdelijke aard in Nederland (artikel 8 lid 1 onder b RWN)

□ akkoord, (hoofd)verzoeker is:
- □ oud-Nederlander, **de volgende stukken meesturen**:
  - bewijs van Oud-Nederlanderschap (bijvoorbeeld een uittreksel van de geboorteakte)
- □ gehuwd met Nederlander, **de volgende stukken meesturen**:
  - bewijs van Nederlanderschap van de echtgenoot (kopie NL paspoort)
  - bewijs van drie jaar onafgebroken gehuwd samenwonen op hetzelfde adres met de Nederlandse echtgenoot[1]
  - gewaarmerkt kopie huwelijksakte of akte geregistreerd partnerschap (zonodig: gelegaliseerd of van apostille voorzien)
  - bewijs van voldoende middelen van bestaan van de Nederlandse echtgenoot (tenzij deze de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, AOW, heeft bereikt)[2]
  - indien van toepassing: gewaarmerkt kopie gelegaliseerde verstotingsakte (zonder blijk van instemming vrouw geen huwelijksontbinding)
- □ bij meerderjarigheid geadopteerd **de volgende stukken meesturen:**
  - bewijs van adoptie binnen het Koninkrijk door ten minste één Nederlandse ouder

□ niet akkoord (toelichting geven bij punt 15)

.....

---

[1] De samenwoning kan worden aangetoond door BRP-uittreksels uit het land van vestiging. Als er geen instantie als de BRP is in het land van vestiging moeten er meerdere (officiële) bewijsstukken worden overgelegd waaruit duidelijk blijkt dat beide partners sedert drie jaar op hetzelfde adres wonen. Deze stukken moeten gedateerd en van een adres voorzien zijn (bijvoorbeeld huurcontracten, salarisstroken, belastingaangiftes, bankafschriften, brieven van verzekeringsmaatschappijen, afspraakbrieven of rekeningen van telefoon, artsen/medische instellingen, lidmaatschappen e.d.). **Let op!** Aangezien aangetoond moet worden dat beide partners op hetzelfde adres wonen, moeten er stukken overgelegd worden van beide partners en dus niet alleen van de verzoeker.

[2] als bewijs van voldoende middelen van bestaan moeten bijvoorbeeld de arbeidsovereenkomst en (recente) loonstroken, dan wel uitkeringsspecificaties overgelegd worden.

1

N.B. de volgende stukken altijd meesturen
- bewijs van inschrijving in land van verblijf (indien mogelijk, anders verklaring van eigen ambassade)
- verblijfsvergunning van land van verblijf (inclusief vermelding geldigheidsduur)

.....

---

5. Termijn van toelating en hoofdverblijf niet van toepassing (artikel 8 lid 2 RWN)
- ☐ akkoord (bewijsstukken reeds overgelegd in het kader van punt 4), verzoeker is:
  - ☐ oud-Nederlander
  - ☐ gehuwd met Nederlander
  - ☐ bij meerderjarigheid binnen het Koninkrijk geadopteerd door tenminste één Nederlandse ouder
- ☐ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

---

6. Bereidverklaring afleggen verklaring van verbondenheid (artikel 8 lid 1 onder e RWN)
- ☐ akkoord, **model 2.30a volledig ingevuld en ondertekend meesturen**
- ☐ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)
- ☐ niet mogelijk, **bewijsstuk(ken) meesturen** (toelichting geven bij punt 15)

---

7. Inburgering (artikel 8 lid 1 onder d RWN)

- ☐ akkoord (kopieën meesturen)
  - ☐ Inburgeringsdiploma /certificaat Naturalisatietoets
  - ☐ Ontheffing
    - ☐ Advies haalbaarheidsonderzoek ROC Amsterdam + geslaagdbrief TGN
    - ☐ Advies medisch adviseur (model 2.27), niet ouder dan 6 maanden bij indiening van verzoek
    - ☐ Ontheffingsbeschikking College B&W o.g.v. artikel 6 lid 1 van de Wet Inburgering (WI), niet ouder dan 3 jaar bij indiening verzoek
    - ☐ Ontheffingsbeschikking DUO o.g.v. artikel 6 lid 1 van de Wet Inburgering (WI), niet ouder dan 3 jaar bij indiening verzoek
  - ☐ Vrijstelling op grond van nr: ..... (zie bijlage inburgering), als opgevraagd beoordeling DUO meesturen
- ☐ niet akkoord, toelichting geven bij punt 15
- ☐ niet van toepassing, toelichting geven bij punt 15

---

8. Antecedenten (artikel 9 lid 1 onder a)
- ☐ akkoord
- ☐ niet akkoord, (zonodig toelichting geven bij punt 15)

.....

N.B. de volgende stukken altijd meesturen
- Verklaring verblijf en gedrag, **model 2.3a HRWN, volledig ingevuld en ondertekend**
- Uittreksel(s) Justitiële documentatiedienst(en) van het(/de) land(en) waar betrokkene in de vijf jaar voorafgaand aan de indiening van het naturalisatieverzoek heeft gewoond (niet ouder dan zes maanden), zonodig inclusief (gelegaliseerde) vertaling(en) (indien niet opgesteld in Engels, Duits of Frans)

---

9. Bereidheid tot het doen van afstand (artikel 9 lid 1 onder b, artikel 9 lid 3 RWN)
- ☐ Wel bereid, **model 2.4a HRWN, volledig ingevuld en ondertekend meesturen**
- ☐ Niet bereid, verzoeker doet een beroep op de volgende uitzonderingsmogelijkheid:
  - ☐ kosten voor het doen van afstand zijn te hoog
  - ☐ substantieel financieel nadeel
  - ☐ verplichting tot vervullen of afkopen dienstplicht voor het doen van afstand
  - ☐ kan geen contact opnemen met autoriteiten land van herkomst
  - ☐ bijzondere en objectief waardeerbare redenen om geen afstand te doen
  - ☐ geen toestemming van Egyptische/Saudi-Arabische/Libanese/IJslandse autoriteiten tot het doen van afstand van die nationaliteit,

  In alle voorgaande gevallen model 2.4a HRWN (volledig ingevuld en ondertekend), (gelegaliseerde) bewijsstukken en een toelichting van betrokkene zelf meesturen
- ☐ Hoeft geen afstand te doen, want:
- ☐ Automatisch verlies (A-land)
  - ☐ geen automatisch verlies, maar doen van afstand is niet mogelijk (C-land)
  - ☐ gehuwd met Nederlander
  - ☐ erkend als vluchteling in het land van vestiging
  - ☐ onderdaan van een door Nederland niet erkende staat
  - ☐ onderdaan van een staat die partij is bij het Tweede Protocol
  - ☐ Verklaring in verband met verlies van de Egyptische / Georgische / Libische / Mauritaanse / Oegandese / Oostenrijkse / Sri Lankaanse nationaliteit
  - ☐ akkoord**, model 2.5a HRWN volledig ingevuld en ondertekend meesturen**
  - ☐ niet akkoord (toelichting geven bij punt 15)

---

10. Verzoeker heeft geen hoofdverblijf in het land waarvan hij onderdaan is (artikel 9 lid 1, onder c RWN)
- ☐ akkoord
- ☐ niet akkoord (toelichting geven bij punt 15)
- ☐ afwijking op grond van artikel 10 RWN (toelichting geven bij punt 15)

11. (Mede)naturalisatie minderjarigen (artikel 11 lid 6 RWN)
Let op ! Indien sprake is van meerdere minderjarigen (in verschillende leeftijdscategorieën) voor wie medenaturalisatie wordt verzocht, stuur dan voor iedere minderjarige de vereiste documenten en modellen mee.

Het kind/ de kinderen waarvoor op grond van artikel 11 lid 6 RWN om medeverlening wordt verzocht, heeft/hebben geen hoofdverblijf in het land waarvan hij/zij onderdaan is/zijn (artikel 11 lid 6 RWN)
- ☐ akkoord
- ☐ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

☐ .... minderjarige(n) tussen de **12 en 16** jaar
- (indien gewenst) zienswijze, **model 2.1a HRWN of model 2.10a HRWN meesturen**

☐ .... minderjarige(n) van **16 jaar en ouder**
- (verplicht) instemming met verkrijging van het Nederlanderschap, **model 2.1a HRWN meesturen**
- bereidverklaring afleggen verklaring van verbondenheid:
  - ☐ akkoord, **model 2.30a HRWN volledig ingevuld en ondertekend meesturen**, bij verzoek ingediend o.g.v. **artikel 10**
  - ☐ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)
  - ☐ niet mogelijk **bewijsstuk(ken) meesturen** (+ toelichting geven bij punt 15)

- verklaring verblijf en gedrag, **model 2.3a HRWN volledig ingevuld en ondertekend meesturen**
  - ☐ Uittreksel(s) Justitiële documentatiedienst(en) van het(/de) land(en) waar betrokkene in de vijf jaar voorafgaand aan de indiening van het naturalisatieverzoek heeft gewoond **meesturen**

- openbare orde:
  - ☐ akkoord
  - ☐ niet akkoord, (zo nodig toelichting geven bij punt 15)

- (indien gewenst) zienswijze omtrent naamsvaststelling, **model 2.6a HRWN of 2.11a HRWN meesturen**
- (indien gewenst) zienswijze omtrent naamswijziging, **model 2.6a HRWN of 2.11a HRWN meesturen**

Zienswijzen andere ouder/ wettelijk vertegenwoordiger
- ☐ (indien gewenst) zienswijze, **model 2.14a HRWN + kopie identiteitsbewijs meesturen**
- ☐ (indien gewenst) zienswijze omtrent naamsvaststelling, **model 2.15a HRWN meesturen**
- ☐ (indien gewenst) zienswijze omtrent naamswijziging, **model 2.16a HRWN meesturen**

.....

N.B. de volgende stukken meesturen voor ieder kind waarvoor om medenaturalisatie wordt verzocht
- Bewijsstukken met betrekking tot de identiteit en de nationaliteit (zie punt 2. Verificatie persoonsgegevens)
- Bewijsstukken feitelijk behoren tot het gezin van de ouder (uit deze stukken moeten de samenwoning én verzorging en opvoeding (financiële afhankelijkheid) blijken)
- Bewijsstukken familierechtelijke betrekking tussen kind/kinderen en ouder

Vervolg stukken die voor ieder kind waarvoor om medenaturalisatie wordt verzocht mee moeten worden gestuurd
- Bewijsstukken omtrent het gezag over kind/kinderen
- Bewijs van inschrijving in land van verblijf
- Verblijfsvergunning van land van verblijf

---

12. Naamsvaststelling of naamswijziging (artikel 12 RWN)
☐ Verzoek om naamsvaststelling (onder meer als sprake is van een namenreeks of naamsketen, zie paragraaf 3 van de toelichting op artikel 12, eerste lid, RWN):
- ☐ akkoord, model 2.6 volledig ingevuld en ondertekend meesturen.
- ☐ niet akkoord, toelichting geven bij punt 15 en model 2.21 laten invullen en meesturen.

☐ Verzoek om naamswijziging (indien door verzoeker gewenst)
- ☐ akkoord, model 2.7 volledig ingevuld en ondertekend meesturen
- ☐ niet akkoord, toelichting geven bij punt 15 en model 2.21 laten invullen en meesturen.
- ☐ geen verzoek, wel aan verzoekster goed uitgelegd dat naamswijziging mogelijk is en dat zij heeft aangegeven de naam van haar echtgenoot bij naturalisatie te willen behouden.

---

13. Betaling leges (artikel 13 RWN)

□ akkoord

Naam	Voorletter(s)	Geboortedatum	betaald	Leges Tariefcode/tarief	Besluit Ontheffing (model 2.24a HRWN meesturen)
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□
.....	.....	.....	□	...../€.....	□

□ niet akkoord, (toelichting geven bij punt 15)

---

14. Advies Minister van Buitenlandse Zaken

□ geen bezwaar

□ bezwaar (toelichting geven bij punt 15), **model 2.21a HRWN (verklaring geïnformeerd over negatief advies) volledig ingevuld en ondertekend meesturen**

---

15. Toelichting **(bij ruimtegebrek extra bladzijde toevoegen)**

□ nee

□ ja:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(functie en handtekening)

(datum en plaats)

.....

(dienststempel)

4

BIJLAGE ADVIESBLAD: VRIJSTELLINGEN INBURGERING

1. Verzoeker is Molukker en valt onder de Wet betreffende positie van Molukkers van 9 september 1976
2. Nederlands diploma (uitgereikt op basis van een Nederlandse onderwijswet voor onderwijs van hoger niveau dan het basisonderwijs) en het onderwijs is in de Nederlandse taal gevolgd.
3. Diploma, uitgereikt op wettelijke basis anders dan een onderwijswet, en het onderwijs is in de Nederlandse taal gevolgd
4. Diploma Staatsexamen Nederlands als tweede taal (NT-2), programma I of II
5. Verkorte Vrijstellingstoets, zoals die tot 1 januari 2013 gold (niveau B1 behaald)
6. Tijdens leerplichtige leeftijd (tussen 5 en 16 jaar) tenminste 8 jaren in Nederland gewoond
7. Belgisch diploma met een voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van apostille)
8. Surinaams diploma met voldoende voor het vak Nederlands + cijferlijst (beide documenten voorzien van apostille)
9. Diploma Europees baccalaureaat van de Europese school met een voldoende voor het vak Nederlands
10. Diploma van het Europees baccalaureaat van de Europese school, met Nederlands als 1e of 2e taal en een voldoende voor het vak Nederlands
11. Getuigschrift International baccalaureaat Middle Years Certificate, International General Certificate of Secondary Education of International Baccalaureaat met een voldoende voor het vak Nederlands
12. WIN-Certificaat, met bijbehorende verklaring van de school, met voldoende taalniveau (NT-2) voor alle taalonderdelen en voldoende MO niveau (t/m 31 augustus 2001 85% of hoger, vanaf 1 september 2001 80% of hoger)
13. WIN-Certificaat, met bijbehorende verklaring van de school, met voldoende taalniveau (NT-2) voor alle taalonderdelen in combinatie met:
    a. geslaagd brief KNS; of
    b. deel 1 van de naturalisatietoets zoals die tot 1 januari 2007 gold.
14. WIN-Certificaat, met bijbehorende verklaring van de school, met voldoende MO-niveau (t/m 31 augustus 2001 85% of hoger, vanaf 1 september 2001 80% of hoger), maar onvoldoende taalniveau (voor één of meerdere onderdelen) in combinatie met:
    a. taalonderdelen van het inburgeringsexamen: geslaagdbrief decentraal praktijkdeel, Toets Gesproken Nederlands en Elektronisch Praktijkexamen; of
    b. certificaat oudkomers met alle taalonderdelen op ten minste niveau 2; of
    c. verklaring Educatie waarbij de toetsen op niveau 2 zijn gehaald vóór 1 januari 2007
15. Certificaat Oudkomers + bijbehorende ROC-verklaring met voldoende taalniveau (NT-2) voor alle taalonderdelen met:
    a. geslaagdbrief KNS; of
    b. WIN-certificaat met voldoende MO-niveau (zie 13); of
    c. deel 1 van de naturalisatietoets zoals die tot 1 januari 2007 gold
16. Deel 1 van de naturalisatietoets zoals die tot 1 januari 2007 gold, in combinatie met:
    a. DUO resultatenbrief taalonderdelen (geslaagd voor decentraal praktijkdeel, TGN en Elektronisch Praktijkexamen); of
    b. WIN-certificaat met ten minste niveau 2 voor alle taalonderdelen (met bijbehorende ROC-verklaring); of
    c. Certificaat Oudkomers met alle taalonderdelen op ten minste niveau 2 (met bijbehorende verklaring)
    d. Verklaring Educatie ROC met tenminste niveau 2 voor alle taalonderdelen, gehaald voor 1 januari 2007.
17. Verklaring Educatie ROC waarbij alle taalonderdelen op ten minste niveau 2 zijn gehaald vóór 1 januari 2007 in combinatie met:
    a. geslaagdbrief KNS; of
    b. deel 1 van de naturalisatietoets zoals die tot 1 januari 2007 gold; of
    c. WIN-certificaat en bijbehorende ROC-verklaring met voldoende niveau MO-gedeelte (zie 13).
18. Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CnaVT):
    a. Certificaat Maatschappelijk Formeel (ERK-niveau B1, dit certificaat kende tot 2015 de benaming Certificaat Profiel Maatschappelijke Taalvaardigheid)of
    b. Certificaat Zakelijk Professioneel (ERK-niveau B2, dit certificaat kende tot 2015 de benaming Certificaat Profiel Professionele Taalvaardigheid) of

5

c. Certificaat Educatief Startbekwaam (ERK-niveau B2, dit certificaat kende tot 2015 de benaming Certificaat Profiel Taalvaardigheid Hoger Onderwijs) of
d. Certificaat Educatief Professioneel (ERK-niveau C1, dit certificaat kende tot 2015 de benaming Certificaat Profiel Academische Taalvaardigheid).of
e. Certificaat Maatschappelijk Informeel (ERK-niveau A2, dit certificaat kende tot 2015 de benaming Certificaat Profiel Toeristische en Informele Taalvaardigheid)of
f. Certificaat Profiel Taalvaardigheid Praktische Beroepen (niveau A2); dit certificaat wordt sinds 2016 niet meer verstrekt)

In combinatie met:

1. geslaagdbrief KNS; of
2. deel 1 van de naturalisatietoets zoals die tot 1 januari 2007 gold; of
3. WIN-certificaat en bijbehorende ROC-verklaring met voldoende niveau MO-gedeelte (zie 13).
4. het participatieverklaringstraject (alleen van toepassing op een inburgeringsplichtige naturalisatieverzoeker, van wie de inburgeringsplicht is gestart op of na 1 oktober 2017).

19. Beschikking vrijstelling/ontheffing B&W:
    a. artikel 3, eerste lid, aanhef en onder e BNT (besluit B&W op grond van artikel 5, tweede lid, WIN dat inburgeringsprogramma achterwege kan blijven vanwege reeds verworven kennis);
    b. artikel 3, eerste lid, aanhef en onder f BNT (besluit B&W dat inburgeringsprogramma achterwege kan blijven omdat verzoeker met goed gevolg een toets bedoeld in artikel 5, vierde lid, WIN, heeft afgelegd);
    c. artikel 3, eerste lid, aanhef en onder g BNT (besluit B&W op grond van artikel 3, derde lid, onder a WIN tot ontheffing inburgeringsplicht op medische gronden).

20. Beschikking vrijstelling/ontheffing DUO, niet ouder dan drie jaar, op grond van artikel 6, eerst lid onder a, Wet inburgering.

BIJLAGE 4

Model 2.23a HRWN: Buitenbehandelingstelling verzoek om naturalisatie wegens niet betaling van naturalisatiegelden

Aan:

behandelend ambtenaar :
doorkiesnummer :
datum en plaats :
betreft : Buitenbehandelingstelling verzoek om naturalisatie

Geachte heer/mevrouw,

In verband met uw verzoek om naturalisatie deel ik u het volgende mede.

Op ..... (*datum*) heeft u een verzoek om naturalisatie ingediend. Op die dag bent u in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken het voor de behandeling van uw verzoek verschuldigde bedrag per kas aan mij te betalen. U heeft op die dag schriftelijk verklaard bekend te zijn met de gevolgen van het niet op tijd betalen.

Uit mijn administratie blijkt dat u de verschuldigde naturalisatiegelden niet binnen de gestelde termijn van zes weken heeft betaald. Op grond van artikel 6 Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 j° artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht stel ik uw verzoek om naturalisatie buiten behandeling. Dit betekent dat uw verzoek om naturalisatie niet zal worden behandeld, omdat u niet hebt betaald.

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht hiertegen bezwaar aantekenen. U moet dit binnen zes weken na verzending van deze brief doen. In het bezwaarschrift moet u uitleggen waarom u het niet eens bent met de beslissing. Vergeet niet het bezwaarschrift te ondertekenen en de datum te vermelden. Het bezwaarschrift moet u sturen aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap, Postbus 4, 9560 AA TER APEL (Nederland). Vermeldt u dan linksboven op uw brief het woord 'bezwaarschrift buitenbehandelingstelling naturalisatie'. U moet ook een kopie van deze brief meesturen.

Hoogachtend,

De Minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

....
(functie en handtekening) (plaats en datum)

.....
(dienststempel)

BIJLAGE 5

Model 2.25a HRWN: Afwijzing ontheffing naturalisatiegelden

Aan:

behandelend ambtenaar :
doorkiesnummer :
datum en plaats :

betreft : Verzoek om ontheffing naturalisatiegelden

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van uw verzoek om naturalisatie laat ik u het volgende weten. Ik wijs uw verzoek om ontheffing van de naturalisatiegelden af.

Op grond van artikel 4, tweede lid Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 kunnen de volgende categorieën personen in aanmerking komen voor ontheffing van de betaling van de naturalisatiegelden:
a. een minderjarige die zelfstandig een verzoek om naturalisatie indient;
b. een persoon die ingevolge een administratieve vergissing reeds meer dan een jaar als Nederlander is aangemerkt;
c. een persoon die op grond van staatsbelang of van zijn verdiensten voor de Staat genaturaliseerd wordt.

Alleen in bijzondere gevallen wordt aan de onder a genoemde personen ontheffing verleend. Aan de onder b genoemde personen wordt geen ontheffing verleend, als de bedoelde vergissing het gevolg is van frauduleus of onzorgvuldig gedrag van de verzoeker.

U komt niet in aanmerking voor ontheffing, omdat ..... (*motivering*).

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht hiertegen bezwaar aantekenen. U moet dit binnen zes weken na verzending van deze brief doen. In het bezwaarschrift moet u uitleggen waarom u het niet eens bent met de beslissing. Vergeet niet het bezwaarschrift te ondertekenen en de datum te vermelden. Het bezwaarschrift moet u sturen aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap, Postbus 4, 9560 AA TER APEL (Nederland). Vermeldt u dan linksboven op uw brief het woord 'bezwaarschrift afwijzing ontheffing naturalisatiegelden'. U moet ook een kopie van deze brief meesturen.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft op grond van artikel 6:16 Algemene wet bestuursrecht geen schorsende werking. Dit betekent dat u binnen zes weken na toezending van deze brief het bedrag van € ..... moet betalen per kas aan mij. Betaalt u niet binnen de bedoelde zes weken dan wordt conform artikel 6 Besluit Optie- en Naturalisatiegelden 2002 uw naturalisatieverzoek buiten behandeling gesteld.

Hoogachtend,

De Minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,

....
(functie en handtekening) (plaats en datum)

.....
(dienststempel)

TOELICHTING

A, C, F
Vanweg de aangepaste bevoegdheidsverdeling tussen de bewindspersonen is in de Circulaire optie- en naturalisatieverzoeken in het buitenland aangepast wanneer de Minister van Asiel en Migratie de verantwoordelijk minister is en wanneer de Minister van Jusitie en Veiligheid.

Vanwege deze aangepaste bevoegdheidsverdeling is ook in model 2.21a de ondertekening aangepast naar de Minister van Asiel en Migratie.

B, D
Op 9 maart 2026 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een nieuw thematisch ambtsbericht uitgebracht over documenten in Syrië. Uit dit ambtsbericht volgt in algemene zin dat het voor Syrische staatsburgers weer mogelijk is om documenten van de autoriteiten te verkrijgen. Daarom komt de in de Circulaire voor Optie/Naturalisatieverzoeken in het buitenland vermelde vrijstelling voor Syriërs om documenten te overleggen (bewijsnood) te vervallen.

E, H, I
In modellen 1.26a, 2.23a en 2.25a van de Circulaire optie- en naturalisatieverzoeken in het buitenland stond per abuis nog een oud postadres van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Dit postadres is daarom aangepast naar het huidige postadres.

G
Op 1 januari 2026 is WBN 2025/6 in werking getreden, waarbij voor Zuid-Afrika de landenlijst afstand is gewijzigd van A naar B. Dit betekent dat voor Zuid-Afrika voortaan wordt aangenomen dat er geen sprake is van automatisch verlies van de Zuid-Afrikaanse nationaliteit, maar dat het doen van afstand door de vreemdeling mogelijk is. Echter is per abuis in model 2.22a van de Circulaire optie- en naturalisatieverzoeken in het buitenland een verwijzing naar het verlies van de Zuid-Afrikaanse nationaliteit blijven staan. Dit wordt met de publicatie van dit WBN Circulaire Buitenland hersteld.

De Minister van Asiel en Migratie,
namens deze,
R. Maas
directeur-generaal Immigratie- en Naturalisatiedienst